

# INGEZONDEN.

## NEDERLANDSCH NATUUR- EN GENEESKUNDIG CONGRES. ONDERSECTIE: GENEESKUNDIGE STATISTIEK.

Op het aanstaande congres, dat van 2 tot 4 April te Rotterdam zal worden gehouden, is voor het eerst een ondersectie voor geneeskundige statistiek georganiseerd, waarvan dr. N. M. JOSEPHUS JITTA en dr. J. PH. TERBURGH respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter zijn, terwijl ondergeteekende met het secretariaat is belast.

In de laatste jaren is er zoowel in Nederland als in het buitenland meer belangstelling ontstaan voor de statistiek in het algemeen, en de medische statistiek in het bijzonder. De vele verschillende artikelen over statistische onderwerpen in dit *Tijdschrift* zijn het zichtbare gevolg van deze opleving. De geneeskundige statistiek is een afzonderlijke tak der medische wetenschap geworden, waarvan de kennis een bijzondere studie vereischt.

De voordrachten, welke in de genoemde ondersectie gehouden zullen worden, zijn vermeld in het programma, dat in het vorige nummer van dit *Tijdschrift* is opgenomen.

Zij, die belang stellen in de medische statistiek, worden uitgenoodigd deze bijeenkomst op Donderdag 4 April 's morgens 9 uur in de Nederlandsche Handelshoogeschool bij te wonen.

J. SANDERS.

## INCARCERATIO UTERI GRAVIDI RETROFLEXI. (Dit *Tijdschrift* van 9 Maart 1929).

Dr. J. VAN WOERDEN doet een goed werk, door nog eens de aandacht te vestigen op bovengenoemde afwijking: zij wordt nog maar al te dikwijls miskend. Ik veroorloof mij twee opmerkingen: laparotomie is slechts bij uitzondering noodig; men moet het echter niet laten bij één poging tot het opheffen der kanteling. Wanneer de eerste, zeer voorzichtige poging mislukt, legge men de vrouw op haar zijde op een sterk hellend bed: blokken van 50—60 cM. hoogte onder het voeten-einden van het bed. Eenige malen daags moet de vrouw bovendien op dit hellende vlak een knie-elleboogligging aannemen gedurende een half uur of langer, indien dit haar mogelijk is. Op deze wijze komt het herstel meestal, met geringe hulp van den kant van den arts, op verrassende wijze tot stand, zij het dan ook pas in den loop van drie of vier etmalen. Natuurlijk moet voor herhaald ledigen van de blaas worden gezorgd. Punctie der blaas is zeker nooit noodig: met een langen, dunnen catheter bereikt men altijd het doel.

Utrecht, 11 Maart 1929.

B. J. KOUWER.

Onder de therapeutische raadgevingen, welke collega VAN WOERDEN mededeelt aangaande de achteroverkanteling van de zwangere baarmoeder, ontbreekt de repositie volgens LIEBL (*Centr. bl. f. Gyn.* 1913) enkel en alleen door de patiënte gedurende eenigen tijd te houden in de ligging van TRENDELENBURG. Heeft deze zeer onschuldige behandeling geen succes, dan kan men een colpeurynter in brengen in het rectum, en vullen met water. Door beide middelen, te zamen aangewend, zal wel steeds succes kunnen worden verkregen, tenzij er vergroeiingen zijn.

Zwolle.

J. W. TJEENK WILLINK.

## OVER DE VERKLARING VAN HET PARTIEELE ATRIOVENTRICULAIRE HARTBLOK.

Alvorens de opmerkingen van collega VAN PAASSEN in het nummer van 2 Maart 1.1. te beantwoorden wil, ik nog eens vooropstellen:

I. VAN PAASSEN en ik zijn het er over eens, dat de stoornis in de prikkelbaarheid is gelocaliseerd in den atrioventriculairen bundel.